

Svarene, sammenlignede vi Opgivelserne med den Pris, Synet havde sat det til, og efter bedste Skøn kom vi til et Resultat, som vedkommende Præst undertiden var misfornøjet med, og som gav Anledning til en lang Række Skrivelser, fra Præst til Provst, fra Provst til Stiftsøvrighed, fra Stiftsøvrighed til Ministeriet, fra Ministeriet tilbage med Forespørgsel, tilbage ind igen, og til sidst endte det med en Anmodning til Stiftsøvrigheden om at udbetale saa og saa meget. Det var ikke saa mærkeligt, at der som Følge af disse mange Skrivelser for nylig indtraf det Tilfælde, at vi havde glemt en Jerngryde, som man ikke havde sat Pris paa eller givet vedkommende Betaling for.

Hvad er nu mere rimeligt, end at Afgørelsen af alt dette lægges ud i Sognene. Herinde kan det i Virkeligheden ikke afgøres med tilstrækkelig Nøjagtighed. Derfor foreslaas der en Forandring, og denne Forandring gaar da ud paa, at i Fremtiden skal Menighedsraadene overtage Præstegaardene, Beboelsesbygninger, Haver, Jorder og Udhuse og have Ansvar for dem. De faar en Ottendedel af Grundlønnen til Vedligeholdelse af Embedsboligen, og det bliver fastsat, hvor meget der skal svares af Jorden i Varer, enten Korn eller andre Varer, som der sættes Priser paa ved Kapitalstakst eller ved Notering paa Københavns Børs, og kan de bortforpagte Jorden og faa mere ud af den, end der saaledes en Gang er fastsat, saa bliver det deres Gevinst, som de kan bruge til Embedet, til Bygninger, eller andet Formaal. Hvis de endvidere kan spare noget af den nævnte Ottendedel af Grundlønnen, kan det, der spares, ogsaa bruges til fremtidige Forbedringer af Bygningerne. Saa vil man naturligvis sige — det er der straks flere, der sidder og tænker, antager jeg —, at de umuligt kan klare sig med en Ottendedel af Grundlønnen; et 3die Klasses Embede er kun paa nogle og tredive Hundrede Kroner, en Ottendedel deraf er altsaa omkring 400 Kr., det kan de ikke holde en Præstegaard ved lige for, hvis den er brøstfældig og trænger til Ombygning; heller ikke vil det være tilstrækkeligt, hvis den nylig er bygget om, og de i den Anledning sidder med et stort Embedslaan. Det er rigtigt, det vil det naturligvis ikke. Men Grund-

tanken er, at de skal have Præstegaardene paa saadanne Vilkaar, at de omtrentlig kan klare sig dermed. Der foreslaas derfor et Afleveringssyn, bestaaende af en Bygningskonsulent — som antages paa lignende Vilkaar som Præstegaardskonsulenten, og som faar et Honorar for hver Forretning, han udfører, og Dagpenge og Rejsepenge — desuden Provsten og Menighedsraadet. Alle disse foretager sammen den fornødne Vurdering og gør Indstilling om, hvor meget Fællesmidlerne skal betale af de Laan, der er paa Embedet, for at Menighedsraadet kan forsvare at overtage Bestyrelsen af Præstegaarden, eller hvis det er et Embede, hvor Bygningerne er brøstfældige, og der derfor ikke er noget Laan; hvor stort et Laan Vedkommende da skal have af Fællesfonden; for at Bygningerne kan sættes i forsvarlig Stand, og hvorledes Laanet skal forrentes og afdrages. Naar dette sker; vil Præstegaardene være i de rette Hænder i Fremtiden, og saa er det min Overbevisning, at der vil blive udvist den fornødne Økonomi, og at det ogsaa vil blive forstaaet, at det er Menighedens Pligt at holde en ordentlig Præstebolig til sin Præst, og at det er Menighedens Ære, at Præsteboligen er god og forsvarlig i enhver Henseende. Jeg frygter ikke for, at dette ikke vil blive Tilfældet, naar jeg tænker paa de smukke Skoler, vi har faaet siden 1899, eller Lærerboligerne. Man kan naturligvis sige, at i Skolerne gaar Folks egne Børn, men Lærerboligerne er jo ogsaa Embedsboliger, og naar man ser, hvorledes de er nu, tror jeg, man maa indrømme, at der ingen Risiko er ved at lade Befolkningen overtage Ansvaret paa disse Omraader. Men gør man det, saa skal man heller ikke hvert Aar lade den mødes med et Syn, som skal se Menigheden paa Fingrene. Saa maa det være tilstrækkeligt, at der udstedes et Regulativ af Ministeriet om, hvorledes Præstegaardene skal holdes vedlige. Det nærmeste Tilsyn skulde da være det Provstiuvalg, som foreslaas indrettet i hvert Provsti, bestaaende af Provsten, en Præst, og tre Lægmand, valgte af Menighedsraadet; det er det samme, som man har i Sønderjylland.

Jeg har valgt at følge Forslaget om Provstiuvalg fremfor et andet Forslag, som fremkom i det kirkelige Udvalg om